

Patiëntenrechten van ouders en kind

Vrouw - Moeder - Kind centrum

In deze folder geven wij u informatie over de patiëntenrechten van u en uw kind. Deze folder is geschreven voor ouders.

In de folder wordt verwezen naar andere folders van het ziekenhuis. U kunt deze folders lezen via onze website: www.sjgweert.nl of vraag ernaar bij de afdeling Patiënteninformatie.

Voor kinderen is er een speciale internetsite met uitleg over hun rechten. De website: www.jadokterneedokter.nl is speciaal afgestemd op verschillende leeftijden. De informatie is in de vorm van een stripverhaal. In de tekst wordt over ouders gesproken maar hiermee worden ook verzorgers bedoeld.

Rechten van de patiënt (WGBO)

De relatie tussen een patiënt en een arts of andere hulpverlener is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Meestal is dat ook zo. Tegelijk wordt deze relatie geregeld in de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO). In deze wet zijn de rechten van de patiënt, volwassenen en kinderen, vastgelegd.

Uw kind als patiënt

In het dagelijkse leven zijn de ouders de wettelijke vertegenwoordigers van een kind dat nog geen 18 jaar is. Dit betekent dat uw kind tot die leeftijd onder uw gezag als ouder staat en u als ouder voor het kind beslist.

Dit ligt anders als het gaat om medische zorg. De wetgever vindt namelijk dat 16- en 17-jarigen goed in staat zijn om zelf beslissingen over hun gezondheid te nemen.

Leeftijd bepaalt de rechten

De WGBO onderscheidt 3 leeftijdsgroepen en regelt voor elke groep apart de rechten van het kind en de ouder:

- tot 12 jaar;
- 12 tot 16 jaar;
- 16 jaar en ouder.

De hulpverlener mag altijd zonder de toestemming van de ouders handelen in acute situaties, wanneer hij direct moet ingrijpen om nadelige gevolgen voor het kind te voorkomen.

Kinderen tot 12 jaar

Kinderen tot 12 jaar vallen volledig onder de zeggenschap van de ouders. Toch zijn de wat oudere kinderen vaak al heel goed in staat om mee te denken over hun gezondheid en de problemen die daarmee te maken hebben.

Voor deze leeftijdsgroep gelden de volgende regels:

- Het zijn de ouders die een behandelingsovereenkomst met de behandelaar aangaan en die toestemming moeten geven.
- Het kind moet zoveel mogelijk worden betrokken bij de beslissingen die worden genomen.
- De ouders en het kind moeten worden geïnformeerd. De uitleg moet voor het kind te begrijpen zijn.
- De ouders hebben het recht het patiëntendossier in te zien, de kinderen niet. Als de ouders dat willen, kunnen zij het dossier, of een gedeelte daarvan, samen met het kind doornemen.

Bijzondere situaties

- Wanneer ouders voor hun kind een bepaalde behandeling willen, kan de hulpverlener besluiten dit niet te doen als hij/zij van mening is dat de behandeling niet in het belang van het kind is.
- Soms weigeren ouders hun toestemming te geven voor een bepaalde behandeling. Zij willen bijvoorbeeld niet, in verband met hun geloof, dat hun kind een bloedtransfusie krijgt. Die weigering kan het leven van het kind in gevaar brengen. De hulpverlener mag dan de behandeling niet zonder meer uitvoeren. Wel kan hij of zij de rechter vragen tijdelijk het gezag van de ouders over het kind te beperken om de behandeling toch mogelijk te maken.
- Als ouders en hulpverleners een behandeling nodig vinden, kan het kind tot 12 jaar deze niet weigeren. Wel kan een hulpverlener bij wijze van uitzondering ingaan op de wens van het kind om een bepaalde behandeling niet te ondergaan. De hulpverlener moet er dan van overtuigd zijn dat het kind in staat is zelf te beslissen. Bijvoorbeeld een kind dat langdurig ernstig ziek is en dat uit ervaring weet hoe belastend de behandeling is.

Kinderen van 12 tot 16 jaar

Kinderen van deze leeftijdsgroep hebben volgens de wet bij medische behandelingen of onderzoeken een belangrijke eigen stem.

Hiervoor gelden de volgende regels:

- Behalve de ouders moet ook het kind zelf toestemming geven voor een onderzoek of behandeling.
- Zowel het kind als de ouders hebben er recht op te worden geïnformeerd.
- Het kind heeft recht op inzage in zijn patiëntendossier. De ouders mogen zonder toestemming van het kind het dossier niet inzien. De hulpverlener moet wel rekening houden met de betrokkenheid van de ouders.

Bijzondere situaties

- Als kind en ouders met elkaar van mening verschillen, hangt het van het bevattingsvermogen van het kind af of zijn mening zwaarder wordt gewogen dan die van de ouders. Het is aan de hulpverlener om dit in te schatten. Geven de ouders bijvoorbeeld toestemming maar wil het kind de behandeling niet, dan zal de hulpverlener de wil van het kind volgen als dit geen ernstige gevolgen voor het kind oplevert.
- Is de behandeling of het onderzoek zonder toestemming van de ouders uitgevoerd, dan hebben de ouders alleen recht op informatie en inzage in het patiëntendossier als het kind hierin toestemt. Het kind kan willen dat zijn ouders niet worden geïnformeerd en dat hen niet om toestemming wordt gevraagd. De hulpverlener kan die wens volgen als hij vindt dat het kind, letterlijk, oud en wijs genoeg is om hier zelf over te beslissen.

Kinderen van 16 jaar en ouder

Jongeren van deze leeftijdsgroep worden door de WGBO gezien als volwassenen als het om zaken rond hun gezondheid gaat, ook al zijn zij nog geen 18 jaar.

Voor deze leeftijdsgroep gelden de volgende regels:

- De jongere beslist zelfstandig of hij voor een medisch onderzoek of behandeling toestemming geeft. Er is geen toestemming van de ouders nodig.
- De jongere heeft er recht op volledig te worden geïnformeerd; de ouders worden alleen geïnformeerd als hun kind daarmee akkoord gaat.
- Een kind heeft het recht om het patiëntendossier in te zien; daar is geen toestemming van zijn ouders voor nodig.
- De ouders mogen het patiëntendossier inzien als het kind daarmee akkoord gaat.

Recht op informatie en toestemming geven

Er is goede informatie nodig om toestemming te kunnen geven voor een onderzoek of behandeling. In de WGBO staat dat een medisch onderzoek of behandeling alleen mag worden gedaan als de patiënt daar toestemming voor heeft gegeven. Volgens de wet moet de behandelaar ervoor zorgen dat de patiënt alle informatie krijgt die hij nodig heeft om een beslissing te kunnen nemen.

U en/of uw kind moeten in elk geval worden geïnformeerd over:

- Het doel en de aard van het onderzoek of de behandeling.
- De te verwachten resultaten en de mogelijke risico's.
- Of er eventueel andere behandel mogelijkheden zijn en waaruit die bestaan.

Het patiëntendossier

SJG Weert werkt met een elektronisch patiëntendossier. Hierin staan o.a. aantekeningen over uitslagen van onderzoek en het verloop van de behandeling. Maar ook bijvoorbeeld vragenlijsten of brieven van en aan de huisarts of andere specialisten komen in het dossier.

Het dossier is eigendom van het ziekenhuis. Alleen kinderartsen, kinder- verpleegkundigen, pedagogisch medewerkers en andere zorgverleners die direct bij de behandeling van uw kind zijn betrokken hebben (gedeeltelijk) toegang tot het dossier en de gegevens in de computer. Al deze medewerkers hebben geheimhoudingsplicht. Anderen hebben, zonder toestemming van u of uw kind, geen toegang tot het dossier.

Aanvulling, correctie en vernietiging van het patiëntendossier

Als u en/of uw kind het niet eens bent met wat in het dossier staat, kan uw mening worden toegevoegd. Als er een fout in het dossier staat, dan kan het dossier worden gecorrigeerd.

Het dossier wordt tenminste 15 jaar bewaard. Er kan binnen die 15 jaar een verzoek worden gedaan om het dossier te vernietigen. De behandelaar mag dit onder bepaalde voorwaarden weigeren.

Kopie

U en uw kind (vanaf 12 jaar) kunnen het dossier inzien of een kopie opvragen. In de folder 'Inzage of kopie van uw patiëntendossier', vindt u informatie over de gang van zaken bij inzage of kopie van het dossier.

Privacy

Het ziekenhuis is verplicht om zorgvuldig om te gaan met de gegevens van u en uw kind. Zonder toestemming geeft het ziekenhuis geen informatie over u en uw kind aan mensen die niet bij de behandeling zijn betrokken. Zorgverleners hebben een beroepsgeheim. Uitzondering op deze regel is:

- Veilig thuis (vroeger AMK geheten) of de Raad van de Kinderbescherming.

Zorgverleners hebben een meldplicht bij (het vermoeden van) kindermishandeling. Hiervoor is geen toestemming van ouders/verzorgenden nodig. Voordat een melding wordt gedaan wordt dit in principe met ouders/verzorgers besproken, tenzij er sprake is van (verwacht) groot gevaar voor het kind of betrokken hulpverlener.

- Het ziekenhuis zal ook niet zonder toestemming informatie opvragen bij anderen. Soms is het ziekenhuis wettelijk verplicht om informatie te geven. Dan kan de informatie zonder toestemming van u of uw kind worden gegeven.
- Als uw kind is aangemeld door de huisarts, dan wordt deze geïnformeerd over de behandeling. U of uw kind kunt hiertegen bezwaar maken.
- Correspondentie over kinderen tot 4 jaar wordt ook naar de arts van het consultatiebureau gestuurd. Ouders kunnen hiertegen bezwaar maken.

Vrije artskeuze

U en uw kind hebben het recht om zelf een arts te kiezen. En keuze van een andere arts kan zowel voor als tijdens een behandeling. Vertel dit wel aan de arts bij wie uw kind onder behandeling is en overleg dit bij voorkeur vooraf.

Tweede mening (second opinion)

Een tweede mening is een oordeel van een andere arts dan de eigen arts. Twijfelt u aan de mening of de behandeling die de arts van uw kind voorstelt? Dan kunt u en/of uw kind een tweede mening vragen. Ook als u meer zekerheid wilt hebben, kunt u om een tweede mening vragen. Hiervoor heeft u van niemand toestemming nodig. Ook niet van de arts die uw kind behandelt. Toch is het raadzaam de arts te vertellen dat u om een tweede mening gaat vragen.

Soms kan uw huisarts u doorverwijzen voor een tweede mening. Lukt dat niet, informeer dan bij uw zorgverzekeraar.

Vergoeding van tweede mening

Veel zorgverzekeraars vergoeden een tweede mening alleen als de behandelend arts van uw kind doorverwijst naar een collega. Als u zelf een tweede mening regelt is het mogelijk dat uw zorgverzekeraar niet alles vergoedt. Informeer daarom vooraf bij uw zorgverzekeraar hoe het precies zit.

Klachten

Als u en/of uw kind van mening zijn dat op een of andere manier geen rekening is gehouden met uw rechten of die van uw kind maak dat dan gerust kenbaar. Hetzelfde geldt als u vindt dat SJG Weert ergens in tekort is geschoten. Bespreek dit het liefst direct aan de betrokken hulpverlener. Als u over de uitkomst van het gesprek niet tevreden bent of u wilt geen gesprek aangaan, kunt u eventueel verdere stappen ondernemen. Meer hierover kunt u lezen in de folder: 'Idee, opmerking of klacht'.

Rechten en plichten

Artsen en andere medische hulpverleners hebben de volgende rechten en plichten.

Rechten arts

- Het recht om eigen beslissingen te nemen. Een arts hoeft niet zonder meer te doen wat een patiënt of hulpverlener hem vraagt. Zijn eigen deskundigheid en overtuiging spelen daarbij een grote rol.
- Een arts mag weigeren een bepaalde behandeling uit te voeren als hij/zij van mening is dat deze medisch niet noodzakelijk is.

Plichten arts

- Het verlenen van goede zorg.
- Het kennen van de rechten van zijn patiënten.

Rechten van u en/of uw kind

De rechten van u en uw kind heeft u in de voorgaande tekst kunnen lezen.

Plichten van u en/of uw kind

- U of uw kind moeten de zorgverlener duidelijk en volledig informeren zodat deze een goede diagnose kan stellen en een deskundige behandeling kan geven.
- U of uw kind moeten de adviezen van de hulpverlener binnen redelijke grenzen opvolgen.
- U hoort zich te verzekeren of te zorgen voor een financiële regeling, zodat u de behandeling en verzorging van uw kind kunt betalen.
- De identificatieplicht in de zorg geldt voor iedereen, dus ook voor kinderen jonger dan 14 jaar. Breng bij uw bezoek dus altijd een geldig legitimatiebewijs van uw kind mee. Een bijschrijving van een minderjarig kind op een geldig legitimatiebewijs van een ouder geldt ook als legitimatie.

Heeft u nog vragen?

Heeft u of uw kind na het lezen van deze informatie nog vragen of heeft u problemen bij het krijgen van inzage of kopieën van uw dossier, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Patiënteninformatie.

Telefoon: 0495 - 57 22 05.

E-mail: patienteninformatie@sjgweert.nl

R265.95. 2018-04

1232123

